

Notat

Dato: Torsdag 16. februar 2012
Fra: NORME (Norsk Råd for misjon og Evangelisering)
Til: Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Kommentarer til barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet om Surrogati: Midlertidig forskrift om anerkjennelse av enkelte farskap.

NORME er paraplyorganisasjonen for 38 kristne misjonsorganisasjoner og kirker i Norge. Organisasjonene er sterkt representert i Norge med sine forsamlinger, foreninger og menigheter. Våre bevegelser omfatter mellom 100 og 200.000 barn og unge, og arbeid for og med barn og unge ses som en av bevegelsenes viktigste prioriterte områder.

Surrogatforbud i Norge

Før Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet implementerer sin midlertidige forskrift om anerkjennelse av enkelte farskap av barn født av surrogatmor i utlandet, ber vi departementet se igjennom noen prinsipielle sider av saken: Hva er problemet med surrogati? Og hvorfor er det fremdeles forbudt i Norge?

Her kan en sammenligne surrogativirksomhet (avtale om salg av barn og utlån av livmor) med salg av sex og kropp. Prostitusjon er forbudt i Norge og for nordmenn i utlandet. Hvordan kan da kjøp av livmor og barn gjøres lovlig for nordmenn i utlandet? (gjennom anerkjennelse av farskap basert på det aktuelle lands lov om fastsettelse av foreldreskap gjennom surrogati).

Hvorfor er det kriminelt å kjøpe sex i utlandet, men ikke kriminelt å kjøpe barn i utlandet? Er det ikke utnyttning av kvinner i begge tilfellene?

Og dersom den utenlandske surrogatmors samtykke til salg av barnet skal oppheve norsk lov, hvorfor gjør ikke den prostituerte kvinne (evt. mann) sitt samtykke det samme?

Disse spørsmålene stilles ikke for å oppheve forbudet mot prostitusjon for nordmenn i utlandet, eller her i Norge, men for å sidestille forbudet mot surrogati med forbudet mot salg av sex, begge deler er like moralsk forkastelig.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet bør heller sette fokus på surrogatmødres behov for å ta seg av egne barn, for muligheter til å forsørge egen familie med verdighet og ikke selge livmor og babyer til Vestens smutthulljegere, det være seg single menn eller kvinner (som ikke ønsker å gjennomgå fødsler) eller par bestående av heterofile eller homofile som kan betale for barn i utlandet.

Hvem sikrer disse kvinnene rett til å kjenne sine barn som lever i utlandet når de fraskriver seg foreldreansvaret? Og enda viktigere; hvordan kan man sikre surrogatbarna sin rett til å kjenne sin biologiske mor, dersom hun gjennom utenlandsk rett har mistet retten til å være mor for dem og gjennom norsk rett fratras morskapet? (Barnelovens paragraf 4 a har så langt sikret barn født i Norge en mor, men ikke lenger en far, og sier heller ingen ting om to fedre.)

Vi stiller oss spørsmålet om Norge er i ferd med å anerkjenne salg av barn gjennom surrogati, både i utlandet og Norge. (I prinsippet vil jo par som ønsker seg norsk surrogatmor forskjellsbehandles i forhold til dem som velger utenlandsk surrogatmor gjennom den midlertidige forskriften departementet foreslår). Videre vil vi presisere at vi heller ikke ønsker en utvikling hvor eggdonasjon anerkjennes som en mulighet for homofile par som ønsker seg barn eller for single menn eller kvinner med fertilitetsproblemer.

Vi i NORME håper vår innspill vil bli tatt med i den videre behandlingen av forskriften om anerkjennelse av enkelte farskap.

Med vennlig hilsen NORME

v. Anne Lise Søvde, daglig leder og Rolf Kjøde, styreleder